

Số: /BC-UBND

Hồng Ngự, ngày tháng 8 năm 2021

BÁO CÁO

Đánh giá kết quả 20 năm triển khai thực hiện Nghị quyết số 03/2000/NQ-CP ngày 02/02/2000 của Chính phủ về kinh tế trang trại trên địa bàn huyện Hồng Ngự

Kính gửi: Chi cục Phát triển nông thôn tỉnh Đồng Tháp

I. ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ TRIỂN KHAI THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT

1. Triển khai thực hiện Nghị quyết số 03/2000/NQ-CP

a) Thống nhất nhận thức về tính chất và vị trí của kinh tế trang trại theo tinh thần Nghị quyết:

- Kinh tế trang trại là hình thức tổ chức sản xuất hàng hoá trong nông nghiệp, nông thôn, chủ yếu dựa vào hộ gia đình, nhằm mở rộng quy mô và nâng cao hiệu quả sản xuất trong lĩnh vực trồng trọt, chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản gắn sản xuất với chế biến và tiêu thụ nông, lâm, thủy sản.

- Phát triển kinh tế trang trại nhằm khai thác, sử dụng có hiệu quả đất đai, vốn, kỹ thuật, kinh nghiệm quản lý góp phần phát triển nông nghiệp bền vững; tạo việc làm, tăng thu nhập; khuyến khích làm giàu đi đôi với xoá đói giảm nghèo; phân bổ lại lao động, dân cư, xây dựng nông thôn mới .

- Quá trình chuyển dịch, tích tụ ruộng đất hình thành các trang trại gắn liền với quá trình phân công lại lao động ở nông thôn, từng bước chuyển dịch lao động nông nghiệp sang làm các ngành phi nông nghiệp, thúc đẩy tiến trình công nghiệp hoá trong nông nghiệp và nông thôn.

b) Chủ trương, định hướng lãnh đạo, chỉ đạo của chính quyền địa phương đối với phát triển kinh tế trang trại.

Xác định kinh tế trang trại là hình thức tổ chức sản xuất hàng hoá trong nông nghiệp, nông thôn, chủ yếu dựa vào nông dân sản xuất - kinh doanh giỏi để làm trung tâm nhằm mở rộng quy mô và nâng cao hiệu quả sản xuất trong lĩnh vực trồng trọt, chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản gắn sản xuất với chế biến và tiêu thụ nông sản. Hàng năm, Huyện ủy, UBND Huyện đã lãnh đạo, chỉ đạo các ban ngành, địa phương hỗ trợ các trang trại phát triển vận dụng có hiệu quả chính sách như: Về thuê đất đai, chính sách về thuế, chính sách đầu tư, tín dụng, chính sách lao động, chính sách về khoa học, công nghệ và môi trường, chính sách về thị trường... Sự phát triển của kinh tế trang trại đã góp phần tạo thêm nhiều việc làm cho lao động nông thôn, góp phần xoá đói giảm nghèo, tăng thêm nông sản hàng hoá.

b) Công tác tuyên truyền, triển khai thực hiện Nghị quyết.

Để nâng cao giá trị gia tăng trên một đơn vị diện tích đất, Huyện đã đẩy mạnh công tác tuyên truyền đến Nhân dân, nhất là nông hộ lớn đủ điều kiện, vận dụng nhiều chính sách để khuyến khích phát triển những mô hình kinh tế trang trại phù hợp gắn với đặc điểm của địa phương. Thời gian qua, trên địa bàn Huyện hình thành trang trại chăn nuôi, trang trại nuôi trồng thủy sản, trang trại tổng hợp..., qua đó góp phần nâng cao hiệu quả đầu tư, khai thác và sử dụng đất để sản xuất nông nghiệp theo hướng chuyên canh.

2. Triển khai thực hiện một số chính sách đối với kinh tế trang trại trong Nghị quyết.

Số lượng trang trại phát triển không nhiều (*hiện chỉ duy trì thường xuyên 01 trang trại cá tra theo thông tư số 02/2020/TT-BNNPTNT*). Do đó, vấn đề triển khai thực hiện chính sách khuyến khích phát triển kinh tế trang trại chưa thực sự hiệu quả, qua đó Huyện chỉ triển khai được các chính sách như sau:

a) Chính sách đất đai.

Đa số đất đều cho hộ gia đình thuê quyền sử dụng đất từ hộ dân khác để đủ quy mô phát triển trang trại nên chưa tiếp cận chính sách ưu đãi về đất đai phát triển kinh tế trang trại (*chỉ có duy nhất trang trại tổng hợp Tâm Việt được hưởng chính sách hỗ trợ 01 năm thuê đất tăng quy mô sản xuất theo Nghị quyết số 138/2017/NQ-HĐND của HĐND Tỉnh, do kinh tế không hiệu quả nên trang trại ngừng hoạt động*).

b) Chính sách đầu tư, tín dụng:

Hướng dẫn các chủ trang trại tiếp cận vốn vay tín dụng từ Phòng Giao dịch Ngân hàng Chính sách xã hội Huyện để phát triển sản xuất.

II. KHÓ KHĂN, VƯỚNG MẮC

1. Những khó khăn, vướng mắc.

- Nhiều trang trại phát triển mang tính tự phát, không mang tính chiến lược ổn định và lâu dài. Trình độ chuyên môn nghiệp vụ quản lý, kinh doanh, khoa học kỹ thuật của chủ trang trại còn thấp dẫn đến việc tổ chức sản xuất kinh doanh chủ yếu dựa vào kinh nghiệm nên rủi ro của các trang trại tương đối lớn...

- Các trang trại thiếu kết nối với thị trường, ứng dụng công nghệ cao trong sản xuất còn ít, chưa có mô hình trang trại đạt hiệu quả cao để nhân rộng, hiệu quả sản xuất, kinh doanh còn thấp. Sản xuất của trang trại chưa thật sự bền vững, phần lớn chất lượng sản phẩm chưa được quản lý chặt chẽ. Ngoài ra, liên kết sản xuất, kinh doanh giữa trang trại với doanh nghiệp chế biến, tiêu thụ sản phẩm còn ở mức thấp; lực lượng lao động trong trang trại chưa được đào tạo nghề cơ bản.

- Tình hình thời tiết, dịch bệnh thường xuyên diễn biến hết sức phức tạp; quy trình kỹ thuật sản xuất còn nhiều bất cập, thiếu bền vững; giá vật tư, nguyên liệu đầu vào phục vụ cho sản xuất tăng cao gây khó khăn trong việc đầu tư phát triển sản xuất của trang trại.

- Trình độ, năng lực quản lý, tiếp cận thông tin về thị trường và tổ chức sản xuất của chủ trang trại còn hạn chế.

2. Nguyên nhân

- Thiếu nguồn vốn và khó tiếp cận tín dụng đối với trang trại: Phần lớn trang trại đang kinh doanh bằng vốn tự có (*mua chịu vật tư, phân bón, thức ăn*). Chỉ một trang trại vay vốn của các tổ chức tín dụng, nhưng chủ yếu là các khoản vay nhỏ và ngắn hạn do không có thế chấp. Khi cần đầu tư mua sắm để khởi nghiệp trang trại thường muốn vay vốn lãi suất thấp và dài hạn hơn.

- Tính liên kết giữa các trang trại với nhau và liên kết giao dịch với các tổ chức kinh tế khác còn ở mức thấp, chậm hình thành các vùng sản xuất hàng hoá tập trung đáp ứng yêu cầu thị trường.

III. ĐỔI MỚI TƯ DUY VỀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ TRANG TRẠI

1. Quan điểm, đường lối, mục tiêu phát triển kinh tế trang trại trong thời gian tới.

- Phải xem kinh tế trang trại là một trong các hình thức tổ chức sản xuất phù hợp đối với nông nghiệp đất nước trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập Quốc tế. Các kinh tế trang trại cũng ngày càng mở rộng hợp tác giữa các trang trại với nhau và với các hình thức tổ chức sản xuất khác để kinh doanh thích ứng với kinh tế thị trường và hội nhập kinh tế Quốc tế.

- Cần tạo cho mọi người nhận thức được phát triển kinh tế trang trại là một hướng phù hợp với nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, từ đó tạo môi trường tâm lý thuận lợi ủng hộ làm giàu chính đáng, tránh tâm lý kỳ thị, định kiến với người có tư duy làm kinh tế lớn. Về môi trường pháp luật, quan trọng nhất là đảm bảo cho chủ trang trại được tích tụ ruộng đất với giới hạn thích hợp, nhanh chóng cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất ổn định lâu dài để họ an tâm đầu tư sản xuất - kinh doanh.

2. Những cơ chế, chính sách và giải pháp cần áp dụng trong thời gian tới.

Cần tiếp tục bổ sung, hoàn chỉnh cơ chế, chính sách đối với kinh tế trang trại theo Nghị quyết số 03/2000/NQ-CP ngày 02/02/2000, bao gồm một số chính sách lâu dài của Nhà nước đối với kinh tế trang trại như: Chính sách đất đai, thuế, đầu tư, tín dụng, khoa học - công nghệ, môi trường, thị trường, bảo hộ tài sản đã đầu tư của trang trại. Tuy nhiên, các chính sách này đề ra từ đầu năm 2000 đến nay qua hơn mười năm tình hình đã có nhiều biến đổi (*cần cập nhật lại phù hợp*) nhưng tinh thần của chính sách vẫn là tạo mọi điều kiện thuận lợi cho các chủ trang trại kinh doanh ổn định, thuận lợi và có hiệu quả trong nền kinh tế thị trường hiện nay.

- Chính sách đất đai: Để tiếp tục khuyến khích những người nông dân làm ăn giỏi khai thác hiệu quả tiềm năng đất đai và thực sự có đủ điều kiện về đất đai nên các trang trại có quy mô diện tích đủ lớn, cần có chính sách ưu tiên hỗ trợ cho các hộ nông dân sản xuất giỏi, các chủ trang trại phát triển sản xuất hàng hóa lớn, khai thác và sử dụng có hiệu quả các loại đất theo định hướng quy hoạch chung của Tỉnh và từng địa phương. Cần có chính sách thúc đẩy chuyển dịch cơ cấu sản

xuất từ trồng lúa sang trồng cây ăn quả, phát triển chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản. Thực hiện phổ biến chi tiết các quy hoạch đã được phê duyệt để diện tích đất chuyển đổi mục đích sử dụng phù hợp quy hoạch, định hướng phát triển chung.

- Chính sách hỗ trợ vốn, tín dụng cho kinh tế trang trại: Đổi mới chính sách đầu tư và chính sách tín dụng phục vụ kinh tế trang trại đang đặt ra rất cấp thiết. Tăng dần vốn vay trung hạn và dài hạn cho các trang trại, thực hiện chính sách ưu đãi về lãi suất, có thời hạn trả nợ riêng đối với tín dụng cho các chương trình ưu tiên phát triển nông nghiệp, nông thôn. Thời hạn vay trả vốn phải phù hợp với chu kỳ sản xuất của cây trồng, vật nuôi và thời gian khấu hao cơ bản trong nông nghiệp.

- Chính sách nghiên cứu và ứng dụng tiên bộ khoa học - kỹ thuật vào sản xuất trong các trang trại: Để kinh tế trang trại phát triển bền vững, trong những năm tới, cần tiếp tục tăng cường công tác kỹ thuật phục vụ sản xuất của các trang trại như: Khuyến nông, bảo vệ thực vật. Cần hỗ trợ kinh phí cho các trang trại tiếp cận kỹ thuật mới trong sản xuất, chế biến, bảo quản sản phẩm có quy mô vừa và nhỏ, trước hết hỗ trợ kinh phí ở những vùng sản xuất nguyên liệu tập trung, các trang trại sản xuất các sản phẩm nông nghiệp chủ lực và có khả năng xuất khẩu. Đối với trang trại nuôi trồng thủy sản, ứng dụng quy trình kỹ thuật công nghệ nuôi thâm canh theo tiêu chuẩn; nghiên cứu và ứng dụng các biện pháp kỹ thuật nuôi thâm canh một số loại thủy sản, đặc sản phù hợp với điều kiện của Tỉnh.

- Chính sách đào tạo nguồn nhân lực cho phát triển kinh tế trang trại: Để phát triển kinh tế trang trại theo hướng chất lượng cao, cần đào tạo, nâng cao năng lực quản lý, kinh doanh và chuyên môn kỹ thuật cho các chủ trang trại và lao động trong trang trại. Hình thức đào tạo phải thiết thực, đáp ứng nhu cầu nâng cao năng lực quản lý trang trại và kỹ thuật sản xuất nông nghiệp theo từng loại hình và định hướng kinh doanh của trang trại. Kinh phí đào tạo, bồi dưỡng từ nguồn ngân sách địa phương và đóng góp của các chủ trang trại.

- Chính sách bảo vệ môi trường sinh thái, vệ sinh an toàn thực phẩm của kinh tế trang trại: Tiến hành điều tra toàn diện và đánh giá hiện trạng môi trường trong nông nghiệp nói chung, các trang trại nói riêng. Đồng thời, xây dựng các tiêu chí định lượng cụ thể về đánh giá môi trường trong sản xuất kinh doanh của từng loại hình trang trại. Gắn tiêu chuẩn về bảo vệ môi trường với các chính sách hỗ trợ kinh tế trang trại, coi tiêu chí về môi trường và vệ sinh an toàn thực phẩm là một trong những điều kiện để thực hiện chính sách hỗ trợ cụ thể đối với từng trang trại.

- Chính sách thị trường: Hỗ trợ cho các chủ trang trại tham gia các hội chợ thương mại, triển lãm kinh tế - kỹ thuật nông nghiệp, giúp các chủ trang trại quảng bá sản phẩm, thương hiệu, giới thiệu nông sản hàng hóa chất lượng cao do các trang trại sản xuất. Xây dựng chuỗi liên kết sản xuất và tiêu thụ sản phẩm: Gắn tái cơ cấu lĩnh vực sản xuất với chế biến tiêu thụ sản phẩm, thúc đẩy liên kết sản xuất theo chuỗi với hình thức hợp đồng tiêu thụ giữa doanh nghiệp và trang trại. Đối với hình thức hợp tác liên kết sản xuất gắn với tiêu thụ sản phẩm, cần tạo điều kiện để các trang trại cùng tham gia cung ứng sản lượng lớn, chất lượng cao đáp ứng yêu cầu thị trường, chế biến của doanh nghiệp.

IV. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

- Cần ban hành Nghị quyết sửa đổi, bổ sung hoặc thay thế Nghị quyết số 03/2000/NQ-CP ngày 02/02/2000 của Chính phủ về phát triển kinh tế trang trại trong đó có quy định về tiêu chí gắn với du lịch, quy định về sử dụng đất đối với loại hình trang trại này, *nhất là chính sách khuyến khích tích tụ ruộng đất.*

- Ban hành chính sách khuyến khích phát triển kinh tế trang trại nhằm hỗ trợ tháo gỡ khó khăn và thúc đẩy kinh tế trang trại phát triển bền vững. Hỗ trợ kinh phí đào tạo tập huấn chủ trang trại và xây dựng mô hình các trang trại điển hình, hoạt động có hiệu quả để chỉ đạo, triển khai nhân rộng./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- CT, các PCT UBND Huyện;
- Phòng NN-PTNT;
- LĐVP;
- Lưu: VT, CV/NN.

**TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
CHỦ TỊCH**

Nguyễn Văn Khơi